

УДК 331.5

Андрющенко І.Є.¹, Холод Д.І.²

¹ д-р екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-111 НУ «Запорізька політехніка»

ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

У сучасному суспільстві спостерігається визнання рівного правового статусу між жінками та чоловіками, а також рівність можливостей для їх участі у різних сферах життя. Ці принципи, відомі як гендерна рівність, вже давно стали основою публічного обговорення та політичних ініціатив. Незважаючи на це, українське суспільство і надалі характеризується нерів-

тю між гендерами, де більшість власності, влади та загального впливу переважно належить чоловікам.

Такий дисбаланс негативно впливає на економічний розвиток. Обмеження можливостей жінок у виборі певних професій призводить до неефективного використання людського потенціалу та сприяє поглибленню розшарування населення за рівнем доходу.

Найпоширеніші гендерні стереотипи у економічній сфері це:

- уявлення, що чоловіки природно мають більшу фінансову відповідальність і здатність забезпечити матеріальні потреби сім'ї, тому вони повинні мати вищі доходи порівняно з жінками;

- переконання, що жінки за своєю природою менш зацікавлені у професійній кар'єрі і більше спрямовані на сімейне життя та виховання дітей;

- думка, що чоловіки за своєю природою є значно кращими керівниками, ніж жінки;

- твердження, що жінки менш активно шукають роботу, порівняно з чоловіками.

Відповідно до національного законодавства, роботодавці зобов'язані створювати гендерно дружнє середовище.

Так, рівність трудових прав і заборона дискримінації у сфері праці за ознакою статі гарантуються національним законодавством, зокрема, Конституцією України Кодексом законів про працю України, Законом України від 06.09.2012 № 5207-VI «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Законом України від 08.09.2005 № 2866-IV «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Отже, у національному законодавстві визначено низку правових обов'язків для роботодавців, включаючи створення умов, що дозволять жінкам балансувати між кар'єрою та сімейними обов'язками, забезпечення рівної оплати праці для жінок і чоловіків однакової кваліфікації та в однакових умовах праці, створення безпечних умов праці для забезпечення здоров'я та життя працівників, а також вживання заходів для запобігання сексуальним домаганням на робочому місці та інші. Проте про наявність проблем гендерної нерівності свідчить ситуація у реальному житті. Наявна виражена тенденція уникання роботодавцями прийняття на роботу жінок, які мають право на різноманітні пільги та гарантії соціального захисту.

Забезпечення гендерної рівності у законодавстві України є ключовою складовою соціальної справедливості, і вирішення цього завдання необхідне для забезпечення рівноправного та стійкого розвитку людського потенціалу.

Отже, для ефективного розвитку України як правової, демократичної і соціальної держави важливо забезпечити рівноправність громадян. Проте гендерна нерівність у сфері трудових відносин продовжує існувати через стійкі стереотипи та обмежені можливості для жінок. Надмірний обсяг пільг

для жінок може навіть призвести до протилежного ефекту, а саме уникання найму жінок роботодавцями. Справжній прогрес можливий лише за умови забезпечення балансу між гарантуванням пілг та їх реальним здійсненням, що допоможе у подоланні дискримінації та покращить ситуацію на ринку праці України.